

A szolgáltatási díjak alakulása 2014-ben

A Kormány 2012-ben rendeletben vezette be a vényköteles gyógyszerek kiváltásához kapcsolódó gyógyszerbiztonsági ellenőrzésért járó szolgáltatási díjat, amely díj a gyógyszerértári expediálás során történő szakmai munka finanszírozását célozza és a gyógyszerértári ágazat „árrés-jellegű” bevételeit évi 4,5 Mrd Ft-tal növelte meg.

A 376/2012. (XII. 19.) Kormány rendelet 2. §-a értelmében „a gyógyszerértár az adott hónapban kiszolgáltatót támogatott vények számának függvényében az *1. mellékletben* – az adott évre vonatkozóan – meghatározott összegű vényköteles gyógyszerek kiváltásához kapcsolódó gyógyszerbiztonsági ellenőrzésen alapuló szolgáltatási díjra jogosult vényenként. A vényköteles gyógyszerek kiváltásához kapcsolódó gyógyszerbiztonsági ellenőrzésen alapuló szolgáltatási díj értéke a vényszám emelkedésével sávosan csökken.” Az *1. melléklet* szerint az adott hónapban:

- az első 2000 kiszolgáltatót, támogatott vényért vényenként 40 Ft,
- 2001-5000 db vény között vényenként 20 Ft,
- 5001-10000 db vény között vényenként 10 Ft szolgáltatási díj jár,
- a 10 ezer fölötti vények után szolgáltatási díj fizetésére nem kerül sor.

A vényekért kapható összeg havi maximuma a rendelet felosztása szerint 190 ezer Ft.

A *2. melléklet* rendelkezik arról, hogy a magisztrális gyógyszerkészítéshez kapcsolódó gyógyszerbiztonsági ellenőrzés szolgáltatási díja vény számtól függetlenül 90 Ft/vény.

A költségvetésből e célra elkülönített 4,5 Mrd Ft-ból 100 millió Ft elkülönítésre került a 62 év felettiek gyógyszerelésének időszakos felülvizsgálatára.

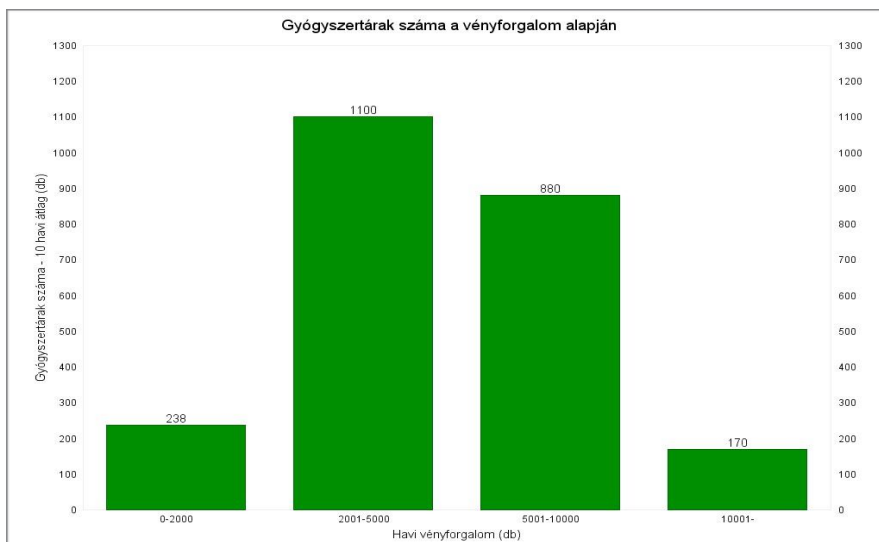
Az év során minden hónap 20. napjáig történik a szolgáltatási díjak összegének kiutalása a gyógyszerértári vállalkozásoknak, majd a novemberi utalásokat követően a 11 hónap kifizetési arányainak figyelembe vételével az éves maradványösszeg kerül a gyógyszerértárok között szétosztásra.

Az OEP minden hónapban nyilvánosságra hozza a megelőző – illetve év végén az aktuális – hónapban kifizetett szolgáltatási díjak mértékét, a beváltott vények típusa és száma alapján, patikaazonosítókhoz rendelt. Ezen publikus adatbázis alapján készültek az alábbi, 2014 januárjától októberéig terjedő időszakokra vonatkozó elemzések.

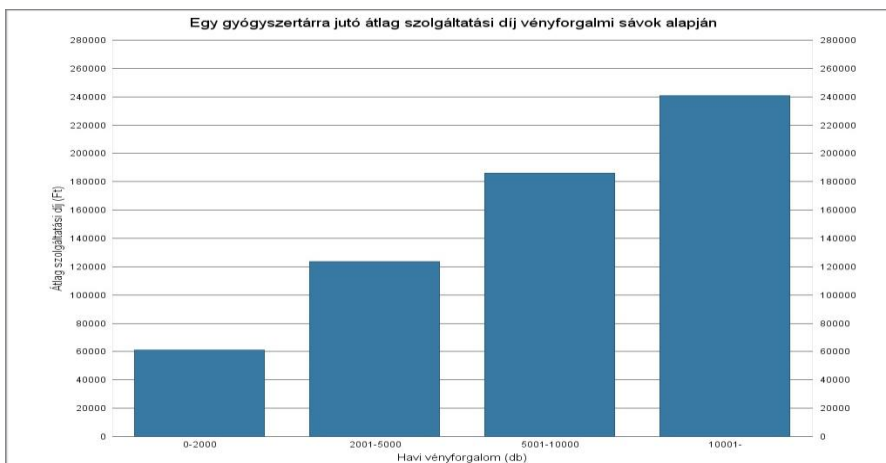
Az *1. ábra* a gyógyszerértárok vényforgalmi eloszlását mutatja. A gyógyszerértárok több mint 80%-a 2001-10000 vény szám között expediál, legnagyobb (majdnem fele) arányban az alsó-közepes sávhoz tartozóak vannak (2001-5000 db vény / hónap).

A kifizetett szolgáltatási díjak *egy gyógyszerértárra jutó átlagát* tekintve (*2. ábra*) elmondható, hogy a rendszer a vényforgalom növekedésével arányos támogatást biztosít a gyógyszerértárok részére. Ez az alapelv az igazságos elosztást hivatott erősíteni a gyógyszerértári ágazaton belül.

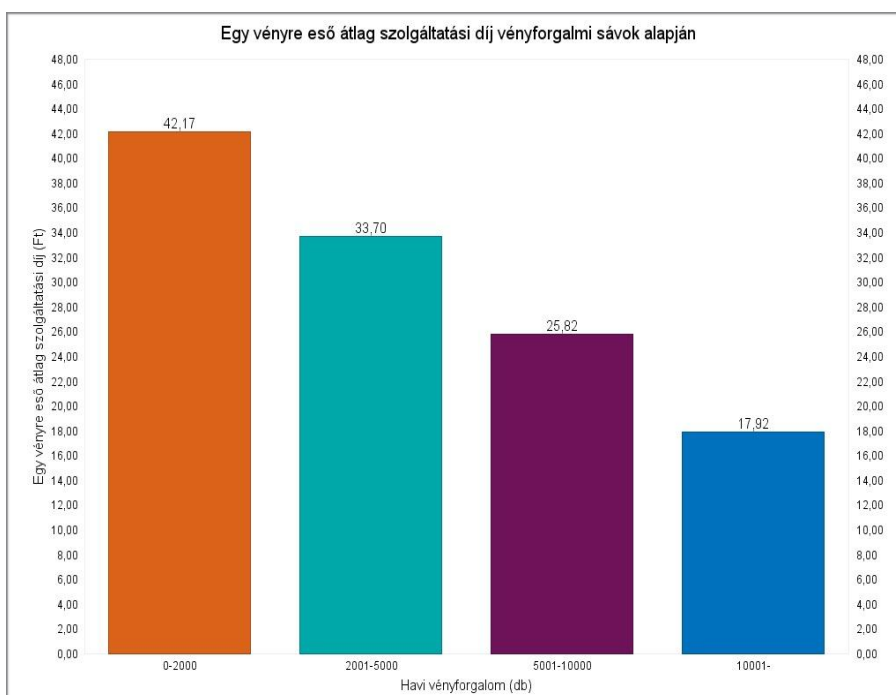
Ugyanakkor megvizsgálva az *egy vényre eső* átlag szolgáltatási díjat (*3. ábra*) látható, hogy az alacsony vényforgalmi sávba tartozó gyógyszerértárok átlagosan magasabb szolgáltatási díjban részesülnek vényenként. A rendszer ezen tulajdonsága a kis és közepes forgalmú gyógyszerértárok esélyegyenlőségét növeli. (Az átlagértékek számításakor a magisztrális vények 90 Ft-os támogatása felfelé tolja az egyes oszlopértékeket, ez indokolja a 40 Ft-ot meghaladó, egy vényre eső támogatási összeget.)

1. ábra: Gyógyszertárak száma a vényforgalom alapján

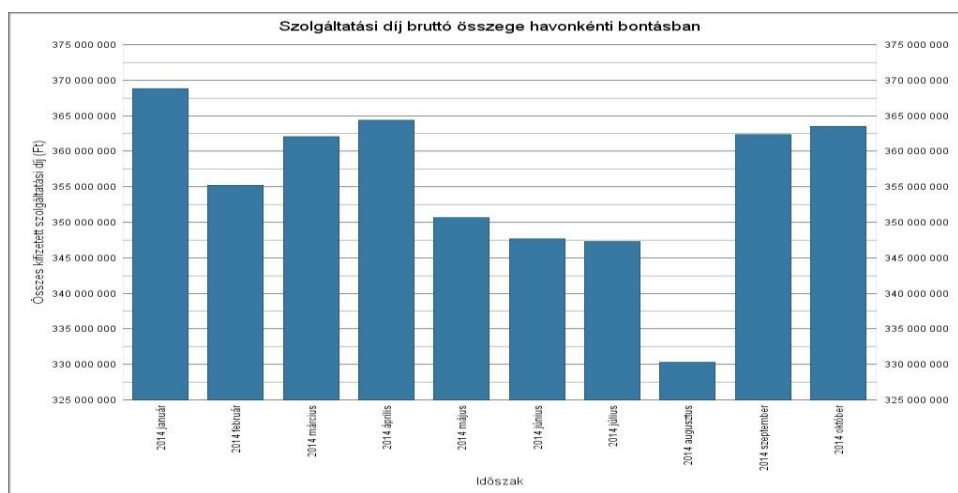
2. ábra: Egy gyógyszertárra jutó átlag vényforgalmi sávok alapján

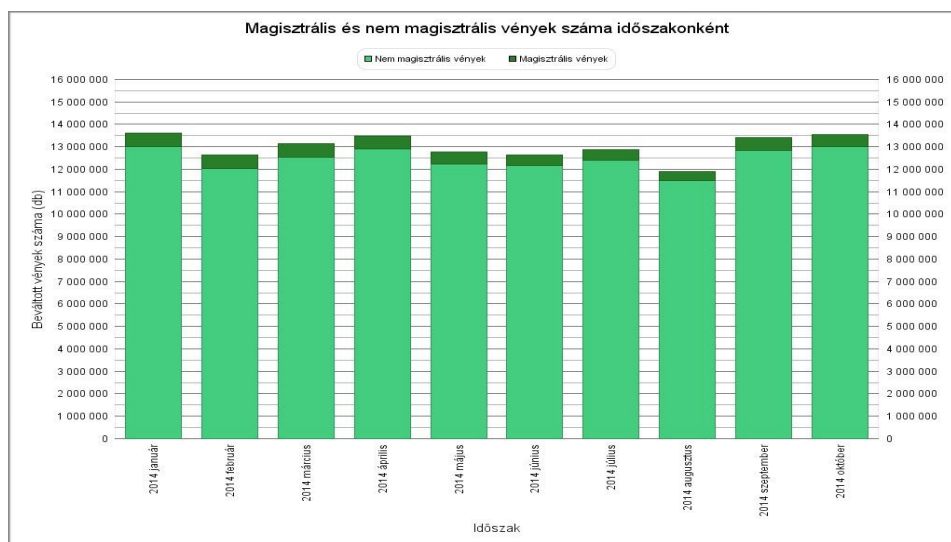
3. ábra: Egy vényre eső átlag szolgáltatási díj vényforgalmi sávok alapján

Havonkénti eloszlásban vizsgálva a kifizetett szolgáltatási díjat (**4. ábra**) megállapítható, hogy az év végi adatok hiányában a januári hónapban volt a legmagasabb a beváltott vények száma és ehhez társulva a kifizetett szolgáltatási díj. Január után visszaesés következett, majd az újabb emelkedés után májustól augusztusig jól látható módon csökken a vénybeváltás üteme. Augusztusra a beváltott vények arányának csökkenése miatt a kifizetett összes szolgáltatási díj kb. 40 millió Ft-tal kevesebb az év eleji összértékhez képest. Az év vége felé ez az összeg növekszik, és – az éves maradványérték kiosztása miatt – legmagasabb értékét várhatóan decemberre éri el. A 2013-as adatokra alapozva az összértéket tekintve ez 2014-ben is 500 millió Ft körül várható. A **4. ábrán** látható éves megoszlással év végére a költségvetésből elkülönített 4,5 Mrd Ft szolgáltatási díj kiosztásra kerül.

Az **5. ábra** hasonló eloszlást mutat mint az előző, csak itt feltüntetésre került a magisztrális és nem magisztrális vények száma is, ugyanúgy havonkénti bontásban, mint a szolgáltatási díj esetében (**4. ábra**). A magisztrális vények arányának változása nagyjából megegyező tendenciát követ, mint a nem magisztrális vények alakulása az év folyamán.

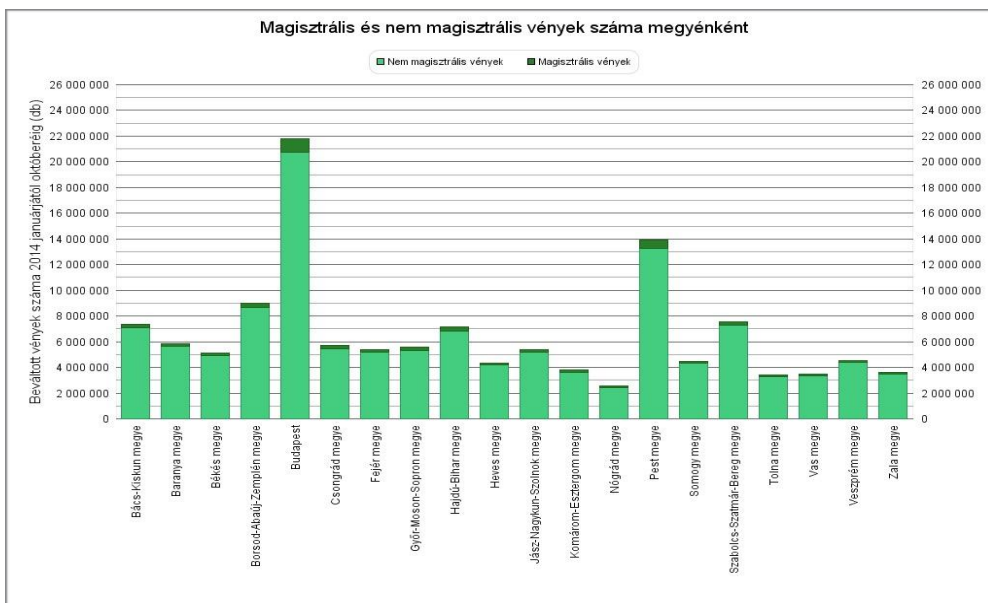

4. ábra: Szolgáltatási díj bruttó összege havonkénti bontásban

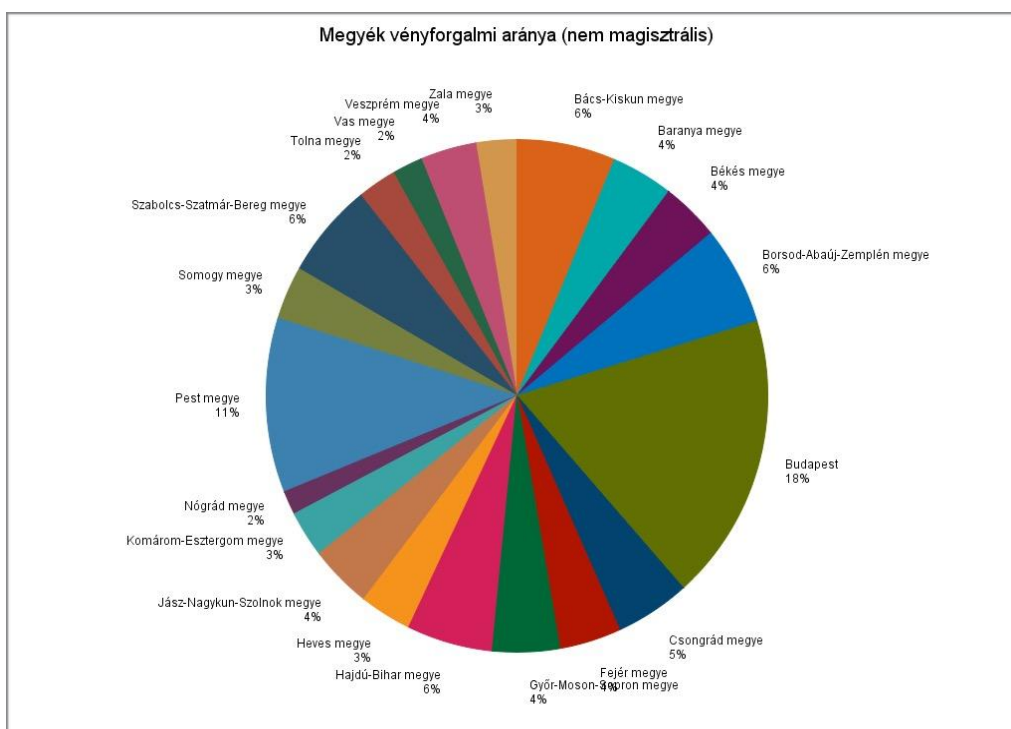

5. ábra: Magisztrális és nem magisztrális vények száma havonkénti bontásban

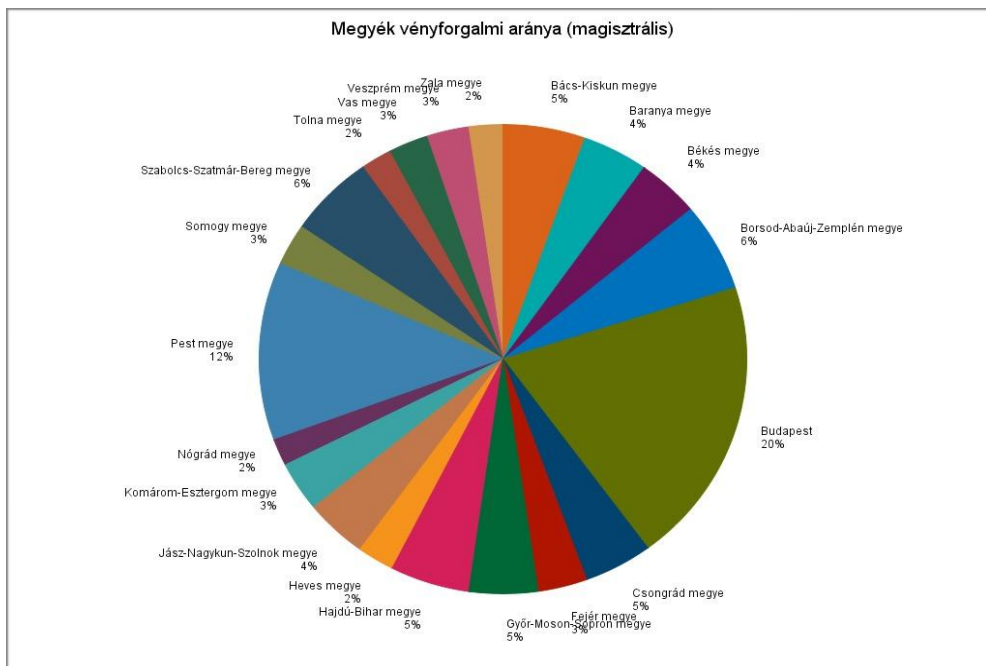
A **6. ábra** megyei felosztásban ábrázolja a beváltott vények számát és arányát. A főváros az ország vényforgalmának megközelítőleg egyötödét, Pest megye pedig az egytizedét bonyolítja (**7. és 8. ábra**).

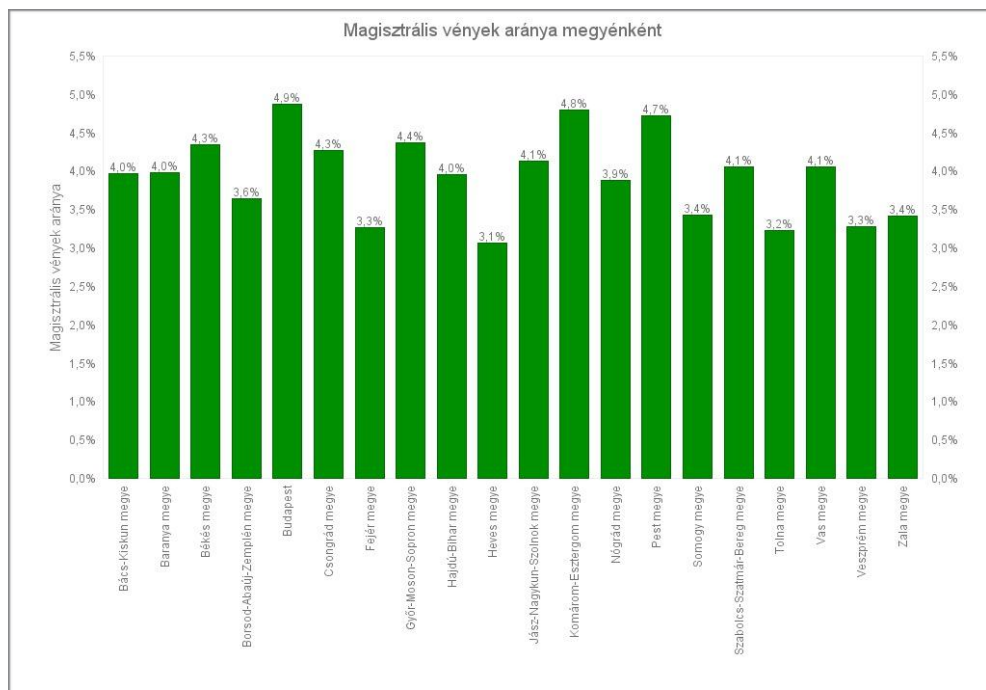
6. ábra: Magisztrális és nem magisztrális vények száma megyénként

7. ábra: Megyék nem magisztrális vényforgalmi aránya

8. ábra: Megyék magisztrális vényforgalmi aránya

9. ábra: A magisztrális vények aránya megyénként

A **9. ábra** a magisztrális vények arányát mutatja megyénként. Legmagasabb arányban Budapesten, Komárom-Esztergom megyében és Pest megyében váltanak be magisztrális vényt a gyógyszerárakban, közel a vényforgalom 5%-ában. A 2014-es (január-október) adatok alapján a legkisebb arányú magisztrális vénybeváltás Heves megyében történik, itt ez az arány az összes beváltott vény 3,1%-a.

Dr. Nagy Vilmos